

شبیه‌سازی عددی و تحلیل پارامتری یک لوله حرارتی جهت کاربرد در سامانه‌های هوافضایی

نگار شاکرمی^۱، ابراهیم افشاری^۲، احسان بنی اسدی^۳، سعید اصغری^۴، سید علی اطیابی^۴

۱ دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه مهندسی مکانیک، دانشکده فنی و مهندسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان

۲ دانشیار، گروه مهندسی مکانیک، دانشکده فنی و مهندسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، e.afshari@eng.ui.ac.ir

۳ دانشیار، پژوهشکده مواد و انرژی، اصفهان

۴ دکتری مهندسی مکانیک، گروه مهندسی مکانیک، دانشکده فنی و مهندسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان

تاریخ دریافت: ۹۹/۰۱/۲۹

تاریخ پذیرش: ۹۹/۰۴/۰۹

چکیده

استفاده از لوله‌های حرارتی به عنوان راهکاری برای کنترل دمایی غیر فعال در تجهیزات الکترونیکی، مخصوصاً در ماهواره‌ها محسوب می‌شوند. قابلیت اعتماد بالا، هزینه پایین و عدم مصرف توان، عمر زیاد و هدایت گرمایی بالا از ویژگی‌های جذاب استفاده از این وسائل هستند. در این مقاله، هدف مطالعه عددی پارامترهای موثر بر عملکرد یک لوله حرارتی است که در زیر سیستم کنترل دمایی در کاربردهای فضایی، دما را در حین عملکرد ماهواره در محدوده مدنظر کنترل می‌کند. در این پژوهش ابتدا اعتبارسنجی نتایج عددی شبیه‌سازی یک لوله حرارتی سه بعدی استوانه‌ای با نتایج آزمایشگاهی موجود در مراجع انجام شده است. پس از اطمینان از حل عددی، اثر سیال کاری، ضریب تخلخل و طول کندانسور بر رفتار حرارتی لوله بررسی شده است. مدلسازی عددی به صورت گذرا، سه بعدی و با استفاده از روش حجم سیال انجام شده است. نتایج شبیه‌سازی نشان می‌دهد که رفتار دمایی لوله حرارتی پس از ۱۲۰ ثانیه پایا می‌شود. همچنین، با کاهش ضریب تخلخل ناحیه فتیله، مقاومت حرارتی در لوله حرارتی افزایش و میزان انتقال حرارت کاهش می‌یابد. با بررسی سه سیال کاری استون، آب و متانول، کمترین مقاومت حرارتی مربوط به سیال کاری متانول، استون و آب بوده است. همچنین کسر حجمی بخار آب و آب مایع با کاهش طول کندانسور به ترتیب بیشتر و کمتر بوده است.

واژگان کلیدی

لوله حرارتی، کنترل دمایی ماهواره، فتیله، جریان دو فاز، شبیه‌سازی عددی

۱. مقدمه

لوله حرارتی یک وسیله انتقال حرارت دو فازی است که در آن فرایندهای تبدیل مایع به بخار و بر عکس بین اوپرатор و کنداسور انجام می‌شود. لوله‌های حرارتی می‌توانند به صورت افقی یا عمودی و با زاویه‌های دلخواه نصب شوند. همچنان که در

۲. شرایط کاری گرمای شدید: در انقلاب زمستانی کمترین اتلاف گرمای برای تجهیزات وجود دارد.

تا کنون مطالعات عددی گستردگی در زمینه عملکرد لوله‌های حرارتی انجام شده است. مطالعه‌ای عددی با فرض جریان آرام در لوله حرارتی حلقوی توسط فقری و پروانی [۲] انجام شده است. نتایج آنها نشان می‌دهد که جریان با نرخ بسیار بالای چگالش انجام می‌شود و تصویری دقیق را از تغییر فشار بخار در هر دو نرخ کم و زیاد چگالش نشان می‌دهد. چن و فقری [۳] مطالعه عددی عملکرد کلی لوله حرارتی را با یک یا چند منبع گرمایی ارائه داده‌اند. مدل آنها توانایی لازم برای پیش‌بینی عملکرد لوله حرارتی با یک یا چند منبع گرمایی را داشته است. مدل‌سازی عددی با فرض جریان یک بعدی، گذرا و تراکم‌پذیر بخار در یک لوله حرارتی توسط فقری و همکاران [۴] انجام شده است. برای لوله حرارتی شبیه‌سازی شده، جریان بخار به سرعت به حالت دائم می‌رسد. همچنین توزیع دما و فشار در شرایط گذرا بسیار متفاوت با حالت دائم است. ایزومیل و زرندیت [۵] مدل تحلیلی- عددی تعیین یافته جریان داخلی در لوله حرارتی را ارائه دادند. مدل آنها تطابق خوبی با نتایج تجربی به دست آمده برای مقطع مستطیلی و دایروی داشته است. در مطالعه‌ای دیگر شبیه‌سازی لوله حرارتی توسط محبوب و مهتاب روشن [۶] انجام شده است. آنها دریافتند که مقاومت حرارتی لوله حرارتی با افزایش تخلخل فتیله افزایش و با افزایش هدایت حرارتی و شاعع لوله حرارتی کاهش می‌یابد. پژوهش‌های بسیاری نیز در زمینه استفاده از لوله حرارتی در سیستم کنترل دمای ماهواره انجام شده است. کزنتسف و همکاران [۷] یک مدل ریاضی برای عملکرد لوله حرارتی در سیستم گرمایشی وسایل فضایی ارائه دادند. در این مدل‌سازی، تأثیر فرایندهای انتقال گرما و جرم در لوله حرارتی بر روش انتقال گرمای تجهیزات فضایی بررسی شد. سومان و کومار [۸] یک مدل تحلیلی برای جریان سیال و انتقال حرارت در لوله‌های حرارتی با هندسه‌های مثلثی و مستطیلی ارائه داده‌اند. آنها تأثیر پارامترهای سرعت مایع، شار حرارتی و مویینگی زا بررسی کردند. عملکرد انتقال حرارت در لوله حرارتی حلقوی به عنوان سیستم خدیخ زدگی هواپیما توسعه کیان و همکاران [۹] مورد بررسی قرار گرفت. مخلوط اتانول- آب با چهار غلظت مختلف به عنوان سیال کاری در نظر گرفته شد. نتایج آنها نشان می‌دهد که غلظت ۶۰٪ بهترین عملکرد را دارد. یانگ و همکاران

ماهواره‌ها با گرانش صفر به کار می‌روند. به دلیل توانایی انتقال گرمای بدون اتلاف قابل توجه، این وسیله در محدوده وسیعی از کاربردها از جمله تهویه و دستگاه‌های تهویه، ذخیره انرژی گرمایی، میکروالکترونیک و صنایع فضایی به کار می‌رود. در این سیستم، نیاز به انرژی خارجی نیست و لوله حرارتی فقط با اعمال حرارت فعال می‌شود. از دیگر مزیت‌های این سیستم، هدایت حرارتی بالا، سهولت ساخت و نگهداری، وزن کم، عمر طولانی و نداشتن قطعات متحرک است. همچنین می‌تواند مقدار زیادی گرمای را با اختلاف دمای کم در فواصل به نسبت طولانی منتقل کند. از مهمترین کاربردهای لوله حرارتی در ماهواره‌ها، انتقال گرمای از نواحی هموار با اتلاف حرارت زیاد به رادیاتور در فواصل طولانی و پخش گرمای در سطح پل به منظور کاهش گردایان حرارتی و توزیع یکنواخت دما است. سیستم به کار رفته در کاربرد فضایی انرژی گرمایی را در نرخ‌هایی چند صد برابر بیشتر از اکثر رساناهای جامد و با نسبت انرژی به وزن بیشتر انتقال می‌دهد [۱].

مطابق شکل ۱، لوله حرارتی شامل یک محفظه بسته، جداره لوله و کلاهک‌ها، فتیله و سیال کاری است که از سه بخش اوپراتور، آدیباتیک و کندانسور تشکیل شده است. گرمای جذب شده در اوپراتور از طریق انتقال حرارت هدایتی به سیال کاری منتقل شده و باعث تبخیر سیال کاری در سطح ساختار فتیله و تبدیل آن به بخار اشباع می‌شود. بخار اشباع در اثر اختلاف فشار بین اوپراتور و کندانسور از طریق هسته توخالی لوله به کندانسور منتقل می‌شود. در این منطقه، بخار اشباع با از دست دادن گرمای خود به فاز مایع تبدیل می‌شود. مایع اشباع حاصل، از طریق ساختار فتیله‌ای، توسط نیروی مویینگی به اوپراتور بازگردانده می‌شود. سپس مایع مجدداً در اوپراتور تبخیر شده و این فرایند تا زمانی که فشار مویینگی کافی برای بازگرداندن مایع به اوپراتور وجود داشته باشد، ادامه می‌یابد. لوله‌های حرارتی در کاربرد فضایی، تحت تأثیر شرایط محیطی متفاوتی کار می‌کنند و از این‌رو دو موضوع باید در نظر گرفته شود:

۱. شرایط کاری سرمای شدید: در انقلاب زمستانی بیشترین اتلاف گرمایی برای تجهیزات وجود دارد. آزمایش‌هایی که در سطح زمین انجام می‌شود؛ نمی‌توانند شرایط عملکردی لوله حرارتی را در حالت شتاب گرانش صفر شبیه‌سازی نمایند؛ بنابراین استفاده از مدل‌سازی عددی برای لوله‌های حرارتی اهمیت پیدا می‌کند.

نوع پودر فلزی با ضخامت $356\text{ }\mu\text{m}$ است. ویژگی‌های سیال کاری و ساختار فتیله لوله حرارتی برای حل سه بعدی در جدول ۱ ارایه است.

به منظور مدل‌سازی عددی لوله حرارتی، معادلات حاکم شامل معادلات بقای جرم، مومنتوم و انرژی در حالت غیر دائم استفاده می‌شوند. فرضیات زیر در این مدل‌سازی به کار می‌رود.

۱. فتیله ایزوتروپ و همگن است.

۲. هر دو فاز بخار و مایع تراکم‌نپذیرند.

۳. جریان آرام (ماکریزم مقدار عدد رینولدز 567) است.

۴. از اثر جاذبه به دلیل در نظر گرفتن لوله حرارتی به صورت افقی صرف نظر شده است.

۵. مایع و بخار آب هر دو در تعادل حرارتی هستند.

عزاز اثر تنفس برشی در فصل مشترک بخار و مایع صرف نظر شده است.

۷. از اثر زاویه سطح تماس به دلیل تاثیر ناچیز این پارامتر صرف نظر شده است.

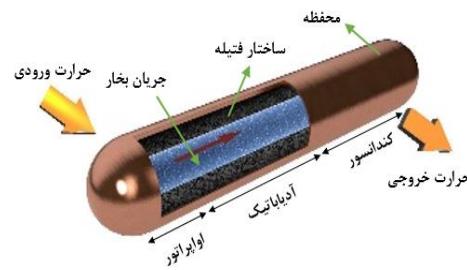
جدول ۱. خواص سیال کاری و ویژگی‌های ساختار فتیله

مقدار	واحد	نام	پارامتر
41600	Pa	P_s	فشار اشباع
$349/15$	K	T_s	دمای اشباع
2341000	J/kg	h_{fg}	گرمای نهان
$0/258$	kg/m^3	ρ_v	چگالی بخار
$0/00011$	Pa s	μ_v	لزجت دینامیکی بخار
1942	J/kg K	C_v	گرمای ویژه بخار
$0/0261$	W/m K	k_v	هدایت حرارتی بخار
975	kg/m^3	ρ_l	چگالی مایع
$0/00037$	Pa s	μ_l	لزجت دینامیکی مایع
4186	J/kg K	C_l	گرمای ویژه مایع
$0/0261$	W/m K	k_l	هدایت حرارتی مایع
$0/7$	-	ϵ	ضریب تخلخل فتیله
$1/3 \times 9-10$	m^2	k	نفوذپذیری فتیله
$1/2$	W/m K	k_{eff}	هدایت گرمایی فتیله

۱-۲. مدل حجم سیال

در جریان‌های چند فازی، فصل مشترک بین فازها ثابت نبوده و ویژگی‌های فیزیکی از جمله چگالی و ویسکوزیته در فصل مشترک، بین فازهای مختلف تغییر می‌کند. به همین دلیل شبیه‌سازی عددی جریان‌های چند فازی بر اساس روش حجم محدود مشکل و زمان‌بر است [۱۱]. عموماً سه مدل چند فازی با رویکرد اویلری-اویلری شامل مدل حجم سیال^۱، میکس^۲ و

[۱۰] سیستم کنترل حرارتی فضایی متشکل از ماده تغییر فاز دهنده و لوله حرارتی را به صورت عددی مورد مطالعه قرار دادند. مشکل استفاده از ماده تغییر فاز دهنده به دلیل هدایت حرارتی پایین، با استفاده از آرایش موازی کanal لوله حرارتی برطرف شده است. در این مطالعه ویژگی‌های استفاده از ماده تغییر فاز دهنده و لوله حرارتی بررسی شده است.

شکل ۱. شماتیک یک لوله حرارتی معمولی به همراه نواحی آن

استفاده از روش حجم سیال با توجه به دقت بالا، خصوصاً با توجه به این که هیدرودینامیک سیال دو فاز در لوله حرارتی اهمیت دارد و روشهای مناسب برای شبیه‌سازی رفتار حرارتی لوله محسوب می‌شود؛ در این پژوهش نخستین بار برای لوله حرارتی مطابق با کاربرد فضایی مورد استفاده قرار گرفته است. همچنین، با توجه به پیشینه پژوهشی ارائه شده، مطالعه جامع پارامتری روی لوله‌های حرارتی با کاربرد فضایی خیلی محدود بوده است. از این رو در این مقاله، لوله حرارتی به روش حجم سیال برای رفتار جریان دو فاز بخار و مایع، مدل‌سازی شده است. برای تغییر فاز بین مایع و بخار، یک کد به زبان برنامه‌نویسی C نوشته شده و به نرم افزار فلوئنت الحقق شده تا جریان سیال و انتقال حرارتی دو فازی داخل لوله حرارتی را مدل‌سازی کند. مدل‌سازی عددی در این مقاله به صورت گذرا انجام شده است. از دیگر دستاوردهای این مقاله، بررسی پارامترهای موثری از قبیل ضریب تخلخل فتیله، جنس سیال کاری و طول کندانسور بر عملکرد حرارتی لوله حرارتی است.

۲. مدل‌سازی عددی لوله حرارتی استوانه‌ای

لوله حرارتی با قطر خارجی $25/4$ و ضخامت $85\text{ }\mu\text{m}$ ، از جنس مس است. لوله حرارتی شامل سه بخش، اوپرатор، آدیباتیک و کندانسور با طول‌های 60.6 و $296\text{ }\mu\text{m}$ می‌باشد. آب به عنوان سیال کاری در نظر گرفته شده است. ساختار فتیله از

نفوذپذیری ساختار متخلخل با استفاده از معادله بلک-کوزینی^۳ برای پودر فلز کروی سخت شده محاسبه می‌شود [۱۵].

$$K_p = \frac{d_{powder}^2 \varepsilon^3}{150(1-\varepsilon)^2} \quad (7)$$

در این رابطه، K_p نفوذپذیری و d_{powder} قطر پودر فلز است. همچنین، نیروی سطحی پیوسته در معادله مومنتوم بر اساس مدل بلک بیل^۴ بیان می‌شود.

$$F_{cs} = \sum_{pairs i,j, i < j} \sigma_{ij} \frac{\alpha_i \rho_i C_i \nabla \alpha_i - \alpha_j \rho_j C_j \nabla \alpha_j}{\frac{1}{2}(\rho_i + \rho_j)} \quad (8)$$

در معادله بالا، σ_{ij} ضریب تنفس سطحی و C انحنای سطح بین فاز j و i است. چون در لوله حرارتی فقط مایع و بخار وجود دارد، $C_j = -C_i$ و $\nabla \alpha_i = -\nabla \alpha_j$ است و معادله (۸) به صورت زیر ساده می‌شود [۱۶].

$$F_{cs} = \sigma_{lv} \frac{\rho C_l \nabla \alpha_l}{\frac{1}{2}(\rho_l + \rho_v)} \quad (9)$$

۴-۲. معادله بقای انرژی

معادله انرژی در محیط متخلخل همراه با جریان دو فازی به صورت زیر بیان می‌شود.

$$\frac{\partial}{\partial t} (\varepsilon \rho_f E_f + (1-\varepsilon) \rho_s E_s) + \nabla \cdot (\vec{u} (\rho_f E_f + p)) = \nabla \cdot [k_{eff} \nabla T - (\sum_i h_i J_i)] + S_f^h + S_E \quad (10)$$

در رابطه بالا، E_f انرژی کل سیال، E_s انرژی کل محیط متخلخل، ρ_f چگالی سیال، ρ_s چگالی محیط جامد، k_{eff} هدایت حرارتی مؤثر، T دما، J_i شار انتشار گونه i ، S_f^h عبارت چشممه آنتالپی سیال و S_E عبارت چشممه ناشی از تغییر فاز سیال است.

هدایت حرارتی موثر برای فتیله نوع پودر فلزی از مدل چاوداری و بهاندری^۵ محاسبه می‌شود.

$$k_w = (k_{max})^n \cdot (k_{min})^{1-n} \quad (11)$$

$$k_{max} = \varepsilon k_l + (1-\varepsilon) k_s \quad (12)$$

$$k_{min} = \frac{(k_l k_s)}{[\varepsilon k_s + (1-\varepsilon) k_l]} \quad (13)$$

در این رابطه، n برابر 0.42 است [۱۵].

۵-۲. مدل تبخیر-میعان

در این شبیه‌سازی به طور همزمان تبخیر و میغان در نظر گرفته می‌شود. نرم افزار فلوئنت می‌تواند فرایند تبخیر را به تنهایی شبیه‌سازی کند؛ اما توانایی شبیه‌سازی همزمان فرایند تبخیر با توسعه کاربر^۶ برای حل این مشکل یک تابع تعريف شده است کاربر^۷ برای استفاده در معادلات حل شده توسعه فلوئنت، استفاده می‌شود. این تابع، انتقال جرم و حرارت بین فازهای مایع و

اویلرین^۸ وجود دارد. در مطالعه حاضر از روش حجم سیال استفاده شده است. مدل حجم سیال، برای دو یا چند سیال مخلوط نشدنی طراحی شده است که در آن موقعیت فصل مشترک بین فازها مهم است. در این مدل، مجموع کسر حجمی تمام فازها واحد است. مدل حجم سیال بر اساس این واقعیت است که هر سلول توسط یک فاز یا ترکیبی از دو فاز اشغال می‌شود. به عبارتی، اگر α_l کسر حجمی مایع و α_v کسر حجمی بخار باشد، سه شرط زیر امکان‌پذیر است [۱۲]:

$$\alpha_l = 0 \quad \text{سلول توسط بخار اشغال شده است.}$$

$$\alpha_l = 1 \quad \text{سلول توسط مایع اشغال شده است.}$$

$$0 < \alpha_l < 1 \quad \text{سلول در فصل مشترک فازهای مایع و بخار است.}$$

۲-۲. معادله بقای جرم

در مدل حجم سیال، معادله بقای جرم سیال برای فاز بخار به صورت زیر بیان می‌شود.

$$\frac{\partial (\alpha_v \rho_v \varepsilon)}{\partial t} + \nabla \cdot (\alpha_v \rho_v \vec{u}_v) = S_M \quad (1)$$

در معادله بالا، ε ضریب تخلخل، ρ_v چگالی، $\vec{u}_v$ بردار سرعت و S_M انتقال جرم ناشی از تغییر فاز است. کسر حجمی فاز غالب که در این مطالعه فاز مایع است؛ از معادله زیر به دست می‌آید [۱۳].

$$\sum_{i=1}^n \alpha_i = 1 \quad (2)$$

۳-۲. معادله بقای مومنتوم

در معادله مومنتوم، خواص مورد استفاده نظیر چگالی و لزجت بر اساس میانگین حجمی فاز بخار و مایع بیان می‌شود.

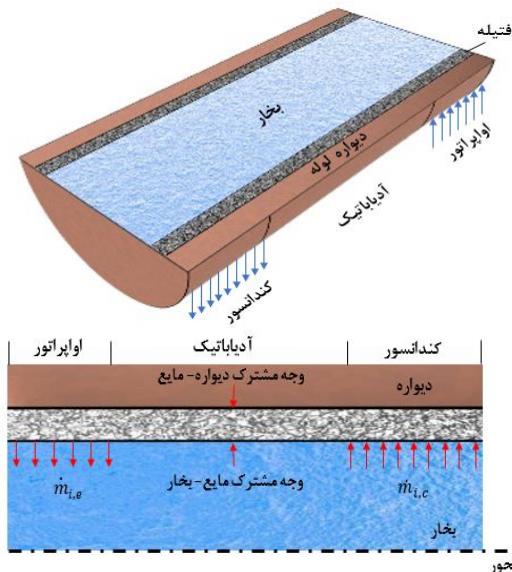
$$\frac{\partial}{\partial t} (\rho \vec{u}) + \nabla \cdot (\rho \varepsilon \vec{u} \vec{u}) = -\varepsilon \nabla P + \nabla \cdot (\varepsilon \tau) - \frac{\mu \varepsilon^2 \vec{u}}{K_p} - \frac{\varepsilon^3 \rho C_F}{\sqrt{K_p}} |\vec{u}| \vec{u} + \rho \vec{g} + \vec{F} \quad (3)$$

$$\mu = \alpha_l \mu_l + \alpha_v \mu_v \quad (4)$$

$$\rho = \alpha_l \rho_l + \alpha_v \rho_v \quad (5)$$

در معادله بالا، $\vec{g}$ شتاب گرانش، P فشار و $\vec{F}$ نیروی خارجی اثر کننده بر سیال است. عبارت‌های اول و دوم سمت راست نیروهای فشار و لزجت است و عبارات سوم و چهارم نشان دهنده نیروی درگ اضافی است که توسعه دیواره‌های حفره بر سیال داخل حفره اعمال می‌شود. C_F فاکتور درگ درجه دوم است و از معادله زیر محاسبه می‌شود [۱۴].

$$C_F = \frac{1.75}{\sqrt{150 \varepsilon^3}} \quad (6)$$

شکل ۲. وضعیت قرارگیری مرزها در محدوده حل و شرایط مرزی

۷-۲. روش حل عددی

در این مقاله، یک مدل عددی و سه بعدی لوله حرارتی انتخاب شده و به منظور تحلیل عملکرد آن از نرم افزار انسیس - فلوئنت استفاده شده است. مدل محیط متخلخل و مدل چند فازی حجم سیال در محاسبات استفاده می‌شود. معادلات حاکم بر لوله حرارتی استوانه‌ای با روش حجم محدود حل شده است. در این روش، معادلات حاکم گستته شده و به صورت معادلات جبری غیر خطی درآمده‌اند. شرایط مرزی با روش تکراری مجزا شده و الگوریتم سیمپل برای حل استفاده شده است. روش گسسته‌سازی مرتبه دو پیشرو با محدود کننده برای مقدار تخمینی مقادیر وجوه سلول در عبارت جابجایی به کار رفته است؛ به دلیل این که دقت عددی و پایداری مناسبی دارد. فاکتورهای زیر تخفیف^۸ برای سرعت $0.2^{\circ}/\text{اونزی}$ ، برای فشار، چگالی و ویسکوزیته ۱ و برای دما 0.7° تنظیم شده است. معیار همگرایی مورد استفاده برای حل معادله پیوستگی و مومنتوم با دقت مرتبه دو، برابر 10^{-4} است؛ اما این مقدار برای معادله انرژی 10^{-8} در نظر گرفته شده است. برای به دست آوردن جواب دقیق، مقدار همگرایی به تنهایی کامل نیست؛ بلکه باید مقدار تمامی متغیرها ثابت شده باشد و جواب مسئله نیز از شبکه مستقل باشد. استقلال نتایج از شبکه نیز بررسی شده است و نتایج عددی ارایه شده مستقل از تعداد شبکه است. برای بررسی استقلال از شبکه، چهار شبکه با تعداد ۴۰۴۸، ۳۰۴۰۰ و ۱۲۵۰۰ و ۷۷۳۵ سلول محاسباتی تولید شد. دمای اواپراتور بر حسب تعداد شبکه محاسباتی در شکل ۳ نشان داده

بخار را در طی فرایندهای تبخیر و میان محاسبه می‌کند. در جدول ۲، عبارت‌های چشمی برای محاسبه انتقال جرم و انرژی ارائه شده است. در این معادلات، T_{mix} دمای مخلوط فاز مایع و بخار، T_{sat} دمای اشباع و LH گرمای نهان تبخیر است [۱۳].

۶-۲. شرایط مرزی

در شکل ۲ هندسه لوله حرارتی، موقعیت قرارگیری مرزها و همچنین شرایط مرزی نشان داده شده است. در بخش اواپراتور، شار گرمایی مثبت و در بخش کندانسور شار منفی به عنوان شرایط مرزی در نظر گرفته شده است. شارهای گرمایی با توجه به مقدار گرمای ورودی ۱۰۰ وات و بر اساس اندازه سطوح مربوط به اواپراتور و کندانسور تعیین می‌شود. دیواره انتهایی اواپراتور دارای شرط مرزی فشار استاتیک صفر و در انتهای دیگر اواپراتور شرط مرزی آدیباٽیک ببرقرار است.

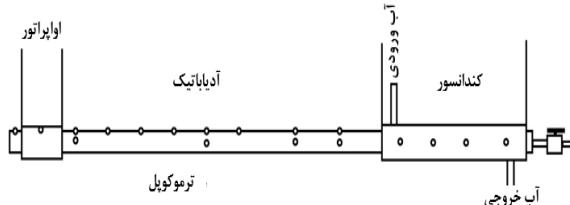
جدول ۲. عبارت‌های چشمی جرم و انرژی

معادله	فرایند	fas	
عبارت			
$S_M = -0.1\alpha_l\rho_l \frac{T_{sat} - T_{mix}}{T_{sat}}$	تبخیر	مایع	(۱۴)
$S_M = 0.1\alpha_l\rho_l \frac{T_{sat} - T_{mix}}{T_{sat}}$	تبخیر	بخار	(۱۵)
$S_M = 0.1\alpha_v\rho_v \frac{T_{sat} - T_{mix}}{T_{sat}}$	میان	مایع	(۱۶)
$S_M = -0.1\alpha_v\rho_v \frac{T_{sat} - T_{mix}}{T_{sat}}$	میان	بخار	(۱۷)
$S_E = -0.1\alpha_l\rho_l \frac{T_{sat} - T_{mix}}{T_{sat}} LH$	تبخیر		(۱۸)
$T_{mix} > T_{sat}$			
$S_E = 0.1\alpha_l\rho_l \frac{T_{sat} - T_{mix}}{T_{sat}} LH$	میان		(۱۹)
$T_{mix} < T_{sat}$			

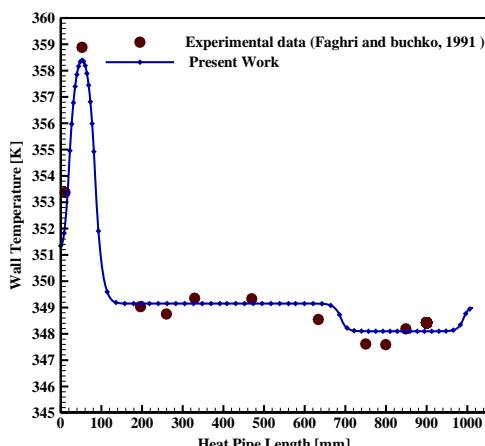
برای کاهش حجم محاسبات، شرط مرزی تقارن محوری برای نیمی از لوله استفاده می‌شود. انتقال حرارت با شرط عدم لغزش به فصل مشترک مایع - دیواره اعمال می‌شود. نرخ جریان خروجی $(-\dot{m}_{i,e})$ و جریان ورودی $(+\dot{m}_{i,c})$ همراه با شرط عدم لغزش به جای مسئله انتقال گرمای مشترک در فصل مشترک مایع - بخار حل می‌شود. این نرخ‌ها از سرعت‌های دمکش و مکش محاسبه می‌شود. مقدار فشار عملکردی برابر فشار بخار سیال و حدس اولیه برای دما برابر دمای عملکردی لوله حرارتی قرار داده می‌شود.

در این آزمایش، اوپرатор شامل یک هیتر ترموفویل با طول $63/5$ میلیمتر و توان 257 وات، به پوسته لوله متصل می‌شود. گرما توسط کندانسور با طول 300 میلیمتر که در منیفولد ورودی یک کالریمتر قرار گرفته است؛ از لوله حرارتی دفع می‌شود. در این جا 13 ترموموکوپل برای دیواره در نظر گرفته می‌شود. دماهای دیواره در قسمت آدیباتیک با ترموموکوپل‌های متصل به پوسته لوله حرارتی اندازه‌گیری می‌شوند. در شکل ۴ نمایی از محل قرارگیری ترموموکوپل‌ها نشان داده شده است.

لوله حرارتی به صورت افقی روی یک استند اپتیکی قرار گرفته است. دمای بخار بین 65 تا 85 درجه سلسیوس نگه داشته می‌شود. آب خنک‌کاری برای کالریمتر توسط پمپ سانتریفیوژ متصل شده به یک مخزن ثابت تأمین می‌شود. طول لوله حرارتی با 2 اینچ فایبر گلاس عایق می‌شود. آزمایش‌ها برای ماکریزم طرفیت لوله حرارتی با گرمای متغیر با نرخ‌های ورودی و موقعیت‌ها و با در نظر گرفتن موقعیت افقی لوله حرارتی تنظیم می‌شود. در شکل ۵ دمایی حاصل از مطالعه حاضر با داده‌های تجربی مرجع [۱۷] مقایسه شده است.

شکل ۴. نمایی از محل قرارگیری ترموموکوپل‌های دیواره و هسته بخار

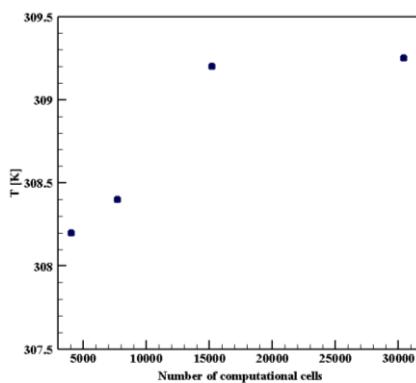
شکل ۵. مقایسه دمای دیواره لوله حرارتی در مدل عددی با داده‌های آزمایشگاهی [۱۷]

شده است. مطابق شکل، در دو شبکه 12500 و 30400 اختلاف کمی در دمای اوپرатор وجود دارد که نشان دهنده کافی بودن تعداد سلول‌های در نظر گرفته شده است. لذا تفاوتی در جوابهای دو شبکه 12500 و 30400 وجود ندارد و به دلیل کاهش زمان حل، از شبکه با 12500 سلول محاسباتی استفاده شده است.

۳. نتایج

۳-۱. اعتبار سنجی بر اساس نتایج آزمایشگاهی

در این قسمت روند آزمایشگاهی مورد نیاز به منظور اعتبارسنجی شبیه‌سازی عددی لوله حرارتی ارائه می‌شود. برای این منظور لوله حرارتی با ابعاد مرجع [۱۷] و از جنس مس با سیال کاری آب مد نظر قرار می‌گیرد. پوسته و کلاهک‌های انتهایی با توجه به استاندارد ترکیبات مس (UNS-C12200) ساخته شده است. انتهایی هر دو طرف پوسته لوله حرارتی ماشین‌کاری می‌شوند؛ تا به راحتی بتوان دو کلاهک را برو آن قرار داد. مشخصات لوله حرارتی مورد نظر در جدول ۳ ارائه شده است.

شکل ۳. بررسی استقلال نتایج از شبکه، دمای اوپرатор بر حسب تعداد سلول‌های محاسباتی

جدول ۳. مشخصات لوله حرارتی برای مقایسه با نتایج آزمایشگاهی [۱۷]

پارامتر	مقدار (میلیمتر)
طول لوله	۱۰۰۰
طول اوپرатор	$63/5$
طول آدیباتیک	$370/5$
طول کندانسور	300
قطر خارجی لوله حرارتی	$25/4$
قطر داخلی لوله حرارتی	22
ضخامت کلاهک انتهایی	$3/175$
ضخامت فنیله	$0/712$
قطر هسته بخار	$20/5$

۱/۲ درجه کلوین افزایش و در قسمت کندانسور تا ۱/۴ درجه کلوین کاهش می‌یابد. با دریافت انرژی حرارتی در قسمت اوپرатор دمای نقطه اشباع افزایش می‌یابد.

تعییرات کسر حجمی بخار آب و آب مایع در لوله حرارتی، پس از ۱۲۰ ثانیه به ترتیب در شکل‌های ۷ و ۸ نشان داده شده است. همان‌طور که در شکل ۷ مشاهده می‌شود؛ کسر حجمی بخار آب در ناحیه هسته اوپرатор و آدیباتیک از ۱ به مقدار ۰/۸۲ و در قسمت کندانسور از ۱ به مقدار ۰/۷۹ رسیده است. تعییر کسر

حجمی بخار آب ناشی از تعییر فاز بخار آب است.

همچنین با توجه به شکل ۸، تعییرات کسر حجمی آب که در بخش کندانسور از صفر به ۰/۲۲ و در بخش اوپرатор از صفر به ۰/۱۸ رسیده است. تعییر فاز ناشی از کاهش دما در کندانسور موجب افزایش کسر حجمی آب می‌شود که در ابتدا صفر بوده است. در واقع سیال در اوپرатор با جذب حرارت گرم شده و دما در این ناحیه افزایش می‌یابد. هنگامی که دمای سیال بالاتر از دمای اشباع شود؛ تعییر فاز در لوله حرارتی رخ می‌دهد. با گذشت زمان و با تعییر فاز پیوسته، از میزان آب مایع موجود در اوپرатор کاسته شده و بخار آب در این ناحیه افزایش می‌یابد. در بخش کندانسور با از دست دادن حرارت، میزان رخ می‌دهد و در نتیجه کسر حجمی بخار کاهش و کسر حجمی مایع افزایش می‌یابد. در واقع روند تعییر فاز در اوپرатор و کندانسور معکوس یکدیگر است. یعنی در ناحیه اوپرатор که تبخیر اتفاق می‌افتد در ناحیه کندانسور میزان اتفاق می‌افتد.

در شکل ۹ تعییرات دمای دیواره لوله حرارتی بر حسب زمان نشان داده شده است. همان‌طور که در شکل نشان داده شده است؛ از ثانیه ۱۱۰ تا ۱۲۰ ثانیه اختلاف دمای اندکی وجود دارد و نزدیک به ۱۲۰ ثانیه دمای دیواره تقریباً پایا می‌شود. در ثانیه‌های اول، دما نسبت به زمان تعییر می‌کند و با گذشت زمان شرایط عملکردی لوله حرارتی پایا خواهد شد. در واقع در ناحیه اوپرатор با جذب گرما، افزایش دما دارد و در ناحیه کندانسور با دفع گرما، میزان اتفاق می‌افتد. مطابق این شکل مشاهده می‌شود که با گذشت زمان و وقتی که دما از دمای اشباع بالاتر رود؛ در اوپرатор تبخیر اتفاق می‌افتد. در زمان‌های اولیه تعییرات دمای اوپرатор کمتر است. با شروع تبخیر و ادامه این فرایند، تعییرات دما در ناحیه اوپرатор محسوس‌تر است.

همان‌طور که مشاهده می‌شود؛ حل عددی حاضر تطابق خوبی با داده‌های تجربی به دست آمده توسط مرجع [۱۷] دارد. از آنجا که تنها در دو ناحیه اوپرатор و کندانسور انتقال گرما وجود دارد؛ تعییرات دما تنها در همین دو ناحیه خواهد بود و به دلیل بلند بودن طول ناحیه آدیباتیک، انتقال حرارت در این ناحیه بسیار ناچیز است و دما برابر دمای اشباع است.

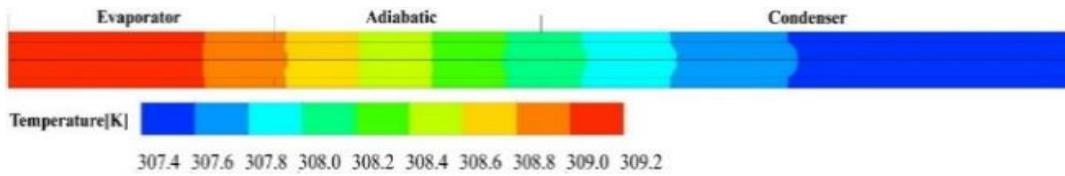
۳-۲. عملکرد لوله حرارتی

با توجه به ثابت بودن شار حرارتی ورودی، طول اوپرатор و ناحیه آدیباتیک لوله حرارتی، با تعییر ضریب تخلخل، جنس سیال و طول کندانسور به عنوان ورودی، شرط حداقلی قابلیت حذف گرما بررسی می‌شود. در این مطالعه، سه سطح تعییر برای پارامترهای ضریب تخلخل، طول کندانسور و همچنین سیال‌های آب و استون در نظر گرفته شده است. به منظور مطالعه پارامتری، لوله حرارتی مطابق با اطلاعات ورودی از پژوهشکده مواد و انرژی شبیه‌سازی شده است. مشخصات هندسی این مدل در جدول ۴ ارائه شده است.

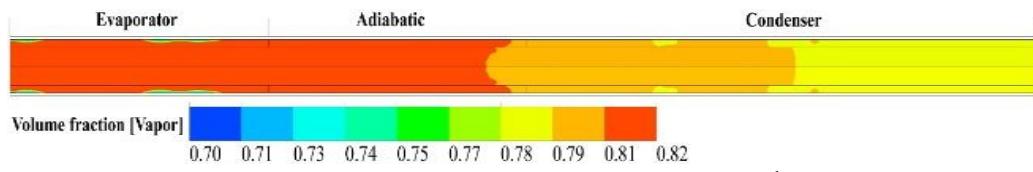
جدول ۴. مشخصات هندسی لوله حرارتی

پارامتر	مقدار (میلیمتر)
طول کلی لوله حرارتی	۲۰۰ $\leq L \leq$ ۴۰۰
طول اوپرатор	۵
طول کندانسور	۱۰۰ $\leq L \leq$ ۳۰۰
طول آدیباتیک	۵
قطر خارجی	۹/۵
ضخامت دیواره لوله	۰/۵
ضخامت فنیله	۱/۲

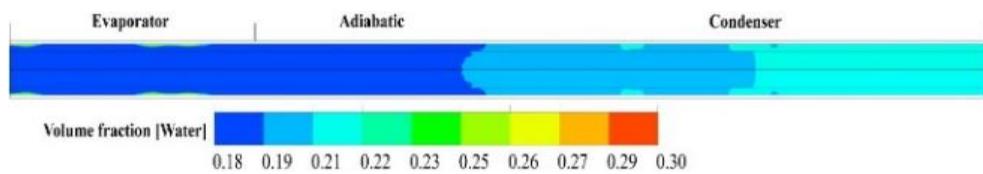
برای بررسی پارامتری عملکرد لوله حرارتی، شرایط مرزی حرارتی در قسمت اوپرатор ملاک بررسی قرار می‌گیرد. علت آن در دسترس بودن شرایط مرزی در این بخش از لوله حرارتی می‌باشد. طراحی آزمایشات به این صورت است که با توان حرارتی ۱۵ وات، ابتدا شرایط ساختاری لوله حرارتی برای سیال آب شبیه‌سازی عددی می‌شود. در این شبیه‌سازی، فرض بر این است که در قسمت کندانسور شار حرارتی منفی قابل تأمین است. بدین صورت که شاری معادل با شار گرمایی ورودی به بخش اوپرатор به این بخش اعمال می‌شود. همان‌طور که در شکل ۶ نشان داده شده است؛ پس از ۱۲۰ ثانیه دمای نقطه اشباع در ناحیه اوپرатор تا

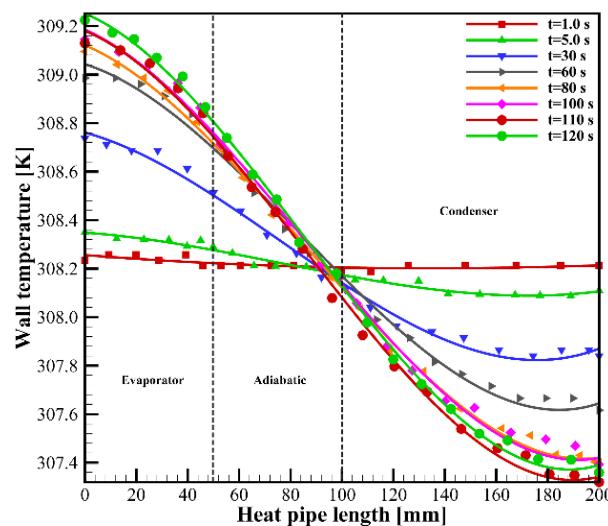
شکل ۶. تغییرات دما در لوله حرارتی با سیال کاری آب پس از ۱۲۰ ثانیه

شکل ۷. تغییرات کسر حجمی بخار آب با سیال آب پس از ۱۲۰ ثانیه

شکل ۸. تغییرات کسر حجمی آب مایع با سیال آب پس از ۱۲۰ ثانیه

شکل ۹. تغییرات دمای دیواره در طول لوله حرارتی در زمان‌های مختلف

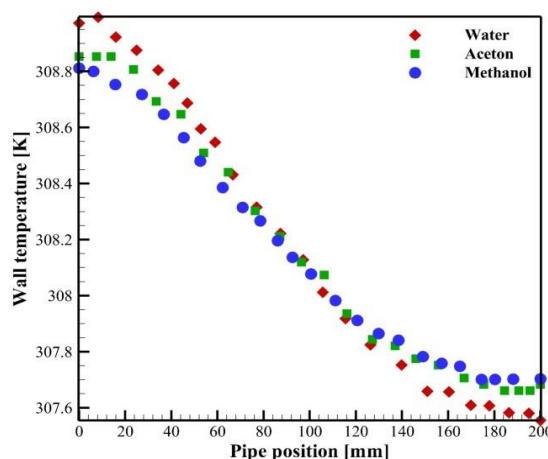
و بیشترین تغییرات دما با تغییر سیال کاری مربوط به نواحی اوپرатор و کندانسور است. با مقایسه دماهای مربوط به نواحی کندانسور و ناحیه آدیاباتیک مربوط به سه سیال انتخابی، مشاهده می‌شود که بیشترین تغییرات دما در اوپرатор و کندانسور مربوط به سیال کاری آب است. شکل ۱۱ تغییرات کسر حجمی بخار و مایع برای سه سیال کاری در لوله حرارتی را پس از ۶۰ ثانیه نشان می‌دهد. ماکریم کسر حجمی بخار برای سه سیال آب، استون و متانول به ترتیب $0/976$ ، $0/82$ و $0/97$ است. همچنین ماکریم کسر حجمی مایع برای سه سیال آب، استون و متانول به ترتیب $0/428$ ، $0/532$ و $0/40$ است. بیشترین تغییر فاز از حالت اولیه

۳-۳. تاثیر سیال کاری بر عملکرد لوله حرارتی
به منظور بررسی اثر سیال کاری بر عملکرد لوله حرارتی، سه سیال آب، استون و متانول در نظر گرفته شده است. سیالات انتخاب شده، سیالاتی بوده‌اند که در مطالعات گذشته بیشتر از آنها استفاده شده است و این سیالات متدائل‌ترین سیالات کاری در لوله‌های حرارتی هستند. نتایج برای توان حرارتی ۱۵ وات، ضریب تخلخل $5/0$ و طول کندانسور 100 میلی‌متر به دست آمده است.
در شکل ۱۰ مقایسه دمای دیواره لوله حرارتی برای سیال کاری آب، استون و متانول پس از ۶۰ ثانیه نشان داده شده است. در هر سه سیال، دمای ناحیه آدیاباتیک تغییر چندانی نکرده است

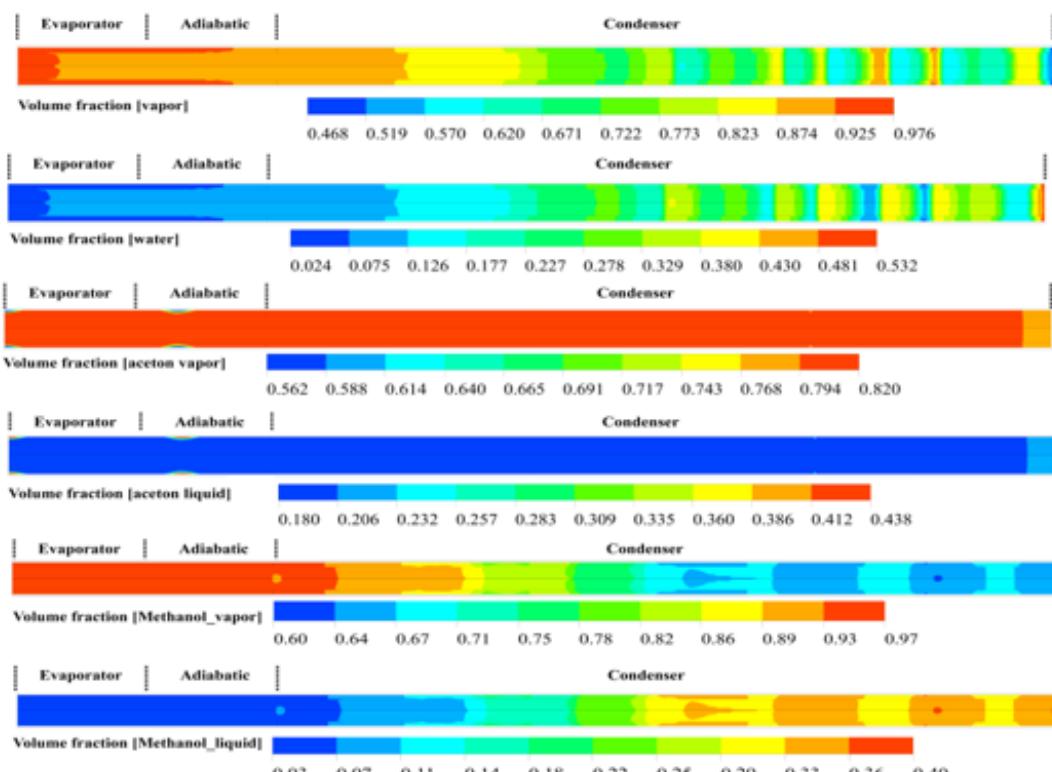
۰/۶۶ و ۰/۰ کلوین افزایش یافته است. با توجه به این که مقاومت حرارتی لوله حرارتی برای آب، استون و متانول به ترتیب ۰/۰۹۳، ۰/۰۷۳ و ۰/۰۸ است، کمترین مقاومت حرارتی مربوط به سیال کاری متانول است. این اختلاف مربوط به هدایت‌پذیری حرارتی سیال نیست و مربوط به لزجت پایین سیال‌ها است.

مربوط به استون بوده است. به دلیل این که گرمای نهان استون نسبت به متانول و آب پایین‌تر است؛ برای تغییر فاز به انرژی حرارتی کمتری نیاز دارد.

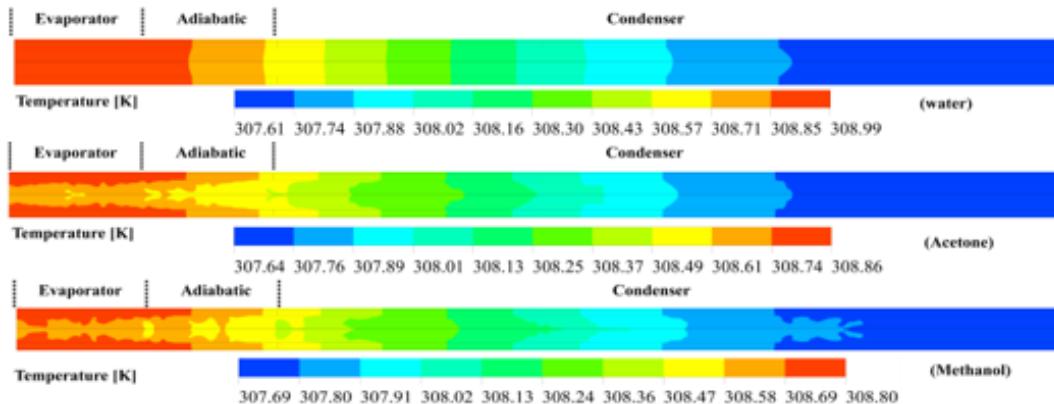
همان طور که در شکل ۱۲ نشان داده شده است؛ با گذشت ۶۰ ثانیه، دمای نقطه اشباع برای آب، استون و متانول به ترتیب

شکل ۱۰. مقایسه دمای دیواره تا زمان ۶۰ ثانیه برای سه سیال مختلف

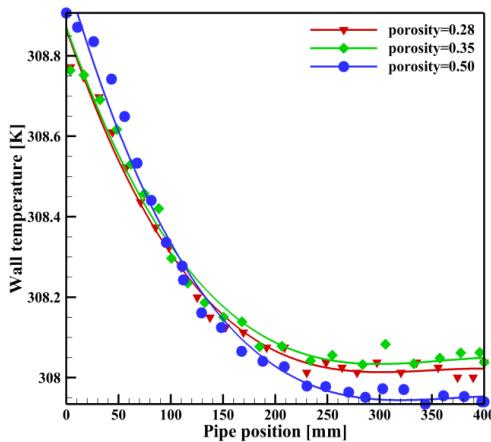

شکل ۱۱. تغییرات کسر حجمی بخار و مایع در لوله حرارتی برای سه سیال مختلف

شکل ۱۲. تغییرات دما برای لوله حرارتی برای سه سیال مختلف

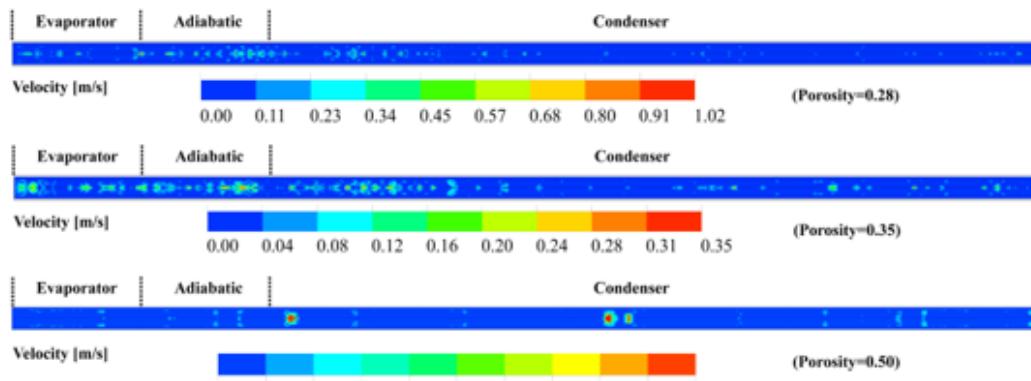
۰/۳۵ و ۰/۵ ارائه شده است. ماکزیمم کسر حجمی بخار آب برای لوله حرارتی با ضریب تخلخل ۰/۳۵ به ۰/۹۶ رسیده است. این در حالی است که برای لوله حرارتی با ضریب تخلخل ۰/۹۱ رسیده است و برای کسر حجمی آب مایع، ماکزیمم مقدار برای لوله حرارتی با ضریب تخلخل ۰/۲۸ است.

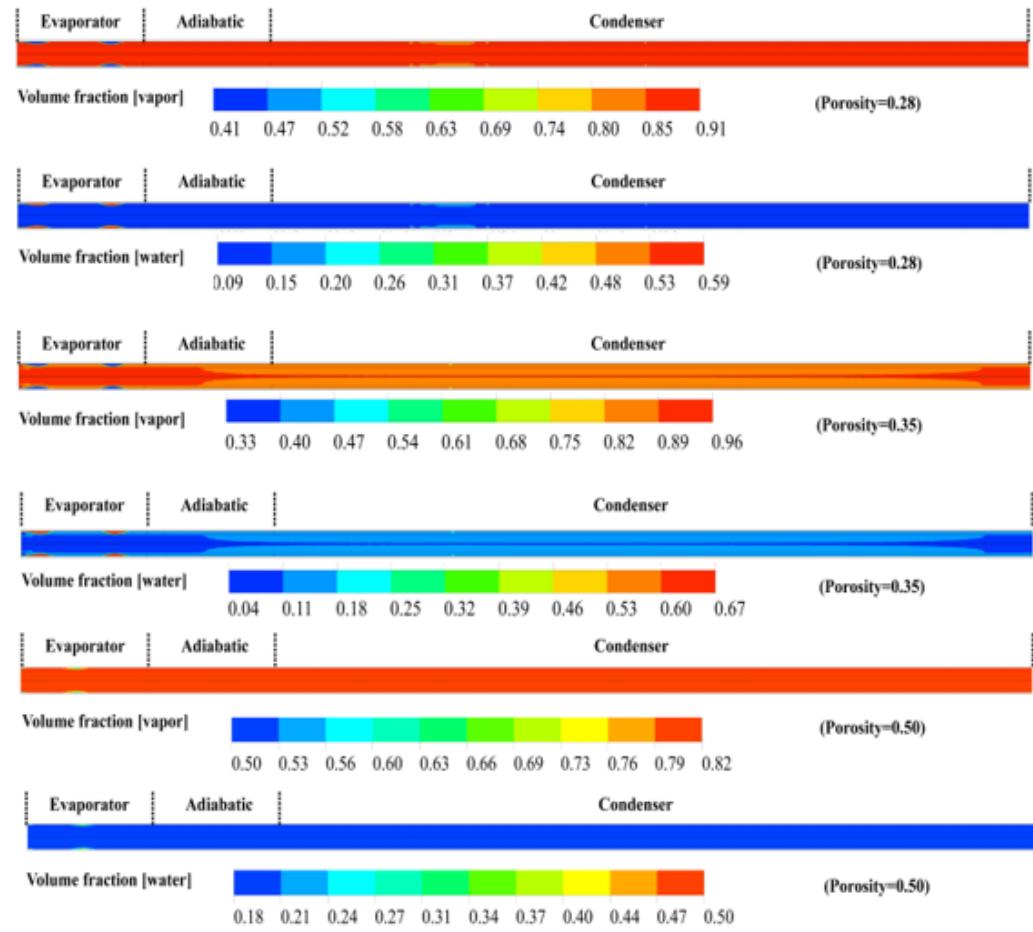
شکل ۱۳. دمای دیواره برای ضرایب تخلخل مختلف فتیله در پایان ۶۰ ثانیه

۴-۳. تاثیر ضریب تخلخل بر عملکرد لوله حرارتی

به منظور بررسی اثر ضریب تخلخل فتیله بر عملکرد لوله حرارتی، برای توان حرارتی ۱۲ وات و طول کندانسور ۳۰۰ میلیمتر، سه ضریب تخلخل ۰/۲۸، ۰/۳۵ و ۰/۵ مورد بررسی قرار گرفته است. در شکل ۱۳ دمای دیواره لوله حرارتی برای سه ضریب تخلخل مقایسه شده است. همان طور که مشاهده می‌شود، با کاهش ضریب تخلخل در ناحیه آدیابتیک و کندانسور، دمای دیواره لوله حرارتی افت بیشتری پیدا می‌کند. کاهش ضریب تخلخل نیروی مویینگی را برای انتقال بهتر آب مایع شده به قسمت اوپراتور فراهم می‌کند. در شکل ۱۴ توزیع سرعت در ناحیه بخار برای لوله‌های حرارتی با ضرایب تخلخل ناحیه فتیله ۰/۲۸، ۰/۳۵ و ۰/۵ نشان داده شده است. ماکزیمم سرعت در لوله با ضریب تخلخل ۰/۲۸ به ۱ متر بر ثانیه رسیده است و در مورد لوله با ضریب تخلخل ۰/۳۵ به ۰/۳۵ رسیده است. با توجه به ایجاد نیروی مویینه بیشتر و سرعت بخشیدن به انتقال آب به ناحیه اوپراتور، سرعت افزایش می‌یابد. در شکل ۱۵ توزیع کسر حجمی بخار آب و آب مایع برای لوله‌های حرارتی با ضرایب تخلخل ناحیه فتیله

شکل ۱۴. مقایسه تغییرات سرعت سیال برای ضرایب تخلخل ۰/۲۸، ۰/۳۵ و ۰/۵ در لوله حرارتی در پایان ۶۰ ثانیه

شکل ۱۵. تغییرات کسر حجمی بخار آب و آب مایع برای ضرایب تخلخل ۰/۲۸، ۰/۳۵ و ۰/۵ در لوله حرارتی در پایان ۶۰ ثانیه

لوله‌ای با طول کندانسور کوتاه‌تر به ترتیب بیشتر و کمتر بوده است.

۴. نتیجه‌گیری

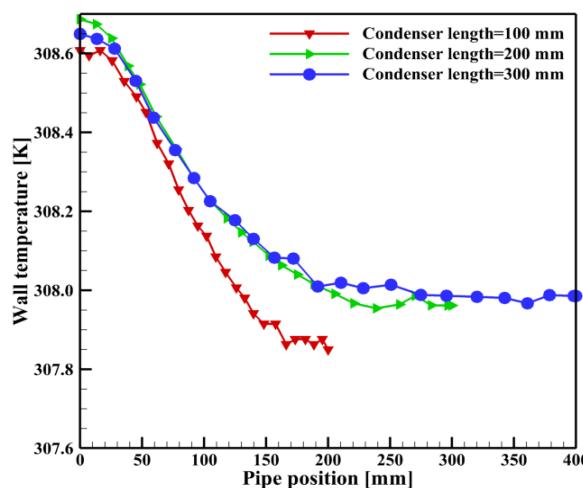
در این مقاله یک مدل عددی و گذرا به منظور بررسی عملکرد لوله حرارتی شبیه‌سازی شد. مدل حجم سیال و مدل محیط متخلخل برای شبیه‌سازی لوله حرارتی در محاسبات استفاده شد. نتایج نشان می‌دهد که مدل حجم سیال می‌تواند مدل مناسبی برای شبیه‌سازی فرایندهای تبخیر و میان داخل لوله حرارتی باشد. بررسی پارامترهای مهمی شامل ضریب تخلخل فتیله، جنس سیال کاری و طول کندانسور بر عملکرد حرارتی لوله حرارتی از دیگر اهداف این مقاله بوده است. انتقال خوبی بین داده‌های تجربی و مدل حاضر وجود دارد. نتایج نشان می‌دهند که که پس از ۱۲۰ ثانیه، شرایط عملکردی لوله حرارتی پایا می‌شود. پس از ۱۲۰ ثانیه، کسر حجمی بخار آب در ناحیه هسته اواپراتور و آدیاباتیک از ۱ به مقدار ۰/۸۲ و در قسمت کندانسور از ۱ به مقدار

۳-۵. تأثیر طول کندانسور بر عملکرد لوله حرارتی
به منظور بررسی اثر طول کندانسور بر عملکرد لوله حرارتی، برای توان حرارتی ۱۰ وات و ضریب تخلخل ۰/۳۵، طول کندانسور ۱۰۰، ۲۰۰ و ۳۰۰ میلیمتر مورد بررسی قرار می‌گیرد. در شکل ۱۶ دمای دیواره لوله حرارتی برای طول‌های مختلف کندانسور نشان داده شده است. با مقایسه طول کندانسور، می‌توان دریافت که شبکه کاهش دما برای طول کندانسور کوچک‌تر، کمتر است. با افزایش طول کندانسور، عملکرد انتقال حرارت لوله افزایش می‌یابد. زیرا با افزایش طول کندانسور لوله حرارتی، شار حرارتی بالاتری از لوله حرارتی دفع خواهد شد. همچنین، با افزایش طول کندانسور، به دلیل تبادل حرارت بهتر با محیط، دمای بخشی از کندانسور تقریباً ثابت شده است. این امر بدین معنی است که این کندانسور نیز مشابه بخش آدیاباتیک لوله حرارتی است و بخش از کندانسور در واقع به طول این بخش آدیاباتیک اضافه شده است.

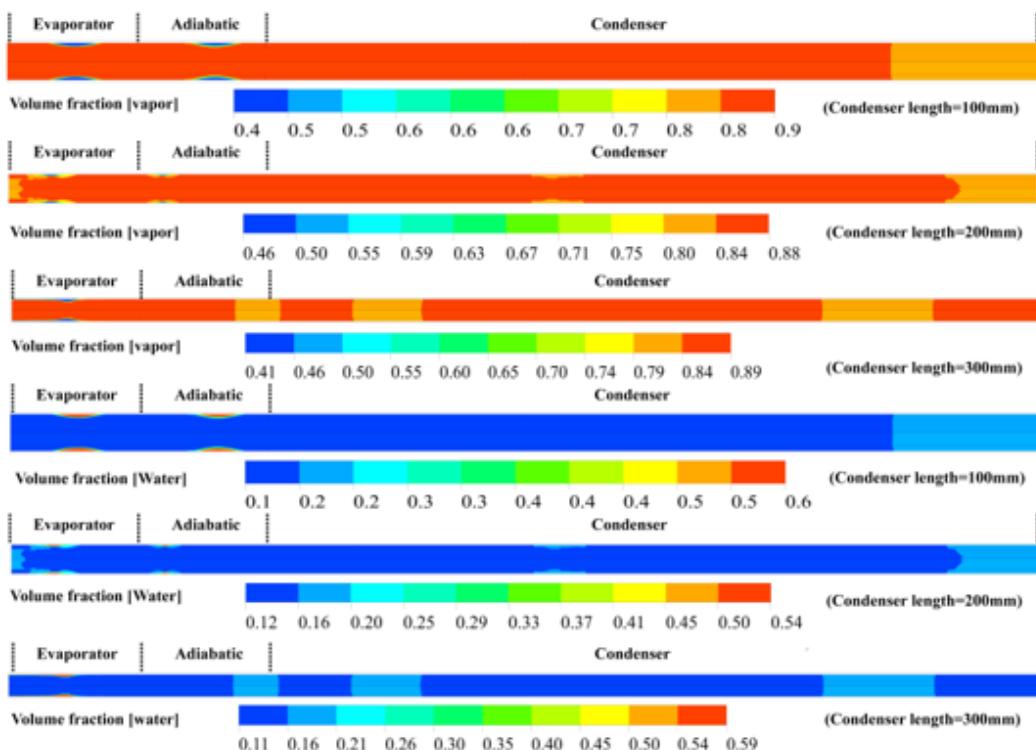
در شکل ۱۷ کسر حجمی بخار و مایع برای طول‌های مختلف کندانسور مقایسه شده است. کسر حجمی بخار آب و آب مایع در

آب، استون و مтанول به ترتیب $0/093$ ، $0/08$ و $0/073$ است. کمترین مقاومت حرارتی مربوط به سیال کاری مтанول است. با کاهش ضریب تخلخل، مقاومت حرارتی در لوله حرارتی نیز افزایش و انتقال حرارت کاهش می‌یابد. در نهایت نیز با افزایش طول کندانسور، عملکرد لوله حرارتی افزایش می‌یابد.

۰/۷۹ رسیده است که تغییر کسر حجمی بخار آب ناشی از تغییر فاز بخار آب است. همچنین، تغییرات کسر حجمی آب که در بخش کندانسور از صفر به $0/22$ و در بخش اوپراتور از صفر به $0/18$ می‌رسد. با بررسی تأثیر نوع سیال کاری بر عملکرد لوله حرارتی مشاهده می‌شود که مقاومت حرارتی لوله حرارتی برای

شکل ۱۶. دمای دیواره برای طول‌های مختلف کندانسور در پایان ۶۰ ثانیه

شکل ۱۷. مقایسه تغییرات کسر حجمی بخار آب و آب مایع برای طول کندانسور 100 ، 200 و 300 میلیمتر در پایان ۶۰ ثانیه

فهرست علائم

کسر حجمی	α	انحنای سطح (m)	c
ضریب تخلخل	ϵ	فاکتور درگ درجه دوم	C_F
چگالی (kgm^{-3})	ρ	قطر پودر فلز (m)	d_{powder}
لزجت دینامیکی ($\text{kgm}^{-1}\text{s}^{-1}$)	μ	انرژی کل (J)	E
ضریب کشش سطحی (Nm^{-1})	σ	نیروی سطح بیوسته	F_{cs}
تانسور تنش	τ	شتاب گرانش (ms^{-2})	g
زیرنویس‌ها		شار انتشار	J_j
سیال	f	نفوذپذیری (m^{-2})	K_p
مایع	l	هدایت حرارتی مؤثر ($\text{Wm}^{-1}\text{K}^{-1}$)	k_{eff}
مخلوط	mix	گرمای نهان تبخیر ($\text{Jkg}^{-1}\text{K}^{-1}$)	LH
جامد	s	فشار استاتیک (Pa)	P
اشباع	sat	عبارت چشمی	S
بخار	v	دما ($^{\circ}\text{C}$)	T
فتیله	w	زمان (s)	t
		سرعت (ms^{-1})	u_v
علائم یونانی			

۵. مأخذ

- [1] C. L. Tien, A. R. Rohani, Analysis of the effect of vapor-pressure drop on heat pipe performance, International Journal of Heat Mass Transfer, Vol. 17, pp. 61-67, 1974.
- [2] A. Faghri, S. Parvani, Numerical analysis of laminar flow in a double-walled annular heat pipe, Journal of Thermophys Heat Transfer, Vol. 2, No. 2, pp. 165-174, 1988.
- [3] M. M. Chen, A. Faghri, An analysis of the vapor flow and the heat conduction through the liquid-wick and pipe wall in a heat pipe with single or multiple heat sources, International Journal of Heat and Mass Transfer, Vol. 33. No. 9, pp. 1945-1955, 1990.
- [4] J. Hoon Jang, A. Faghri, W. Soon Chang, Analysis of the one-dimensional transient compressible vapor flow in heat pipes, International Journal of Heat and Mass Transfer, Vol. 34, No. 8, pp. 2029-2037, 1991.
- [5] K. A. R. Ismail, M. A. Zanardit, A steady-state model for heat pipes of cross-sections, Applied Thermal Engineering, Vol. 16, No. 8, pp. 753-763, 1996.
- [6] S. Mahjoub, A. Mahtabroshan, Numerical simulation of a conventional heat pipe, International Journal of Mechanical, Industrial and Aerospace Sciences, Vol. 2, No. 3, pp. 117-122, 2008.
- [7] G. V. Kuznetsov, A. E. Sitnikov, Numerical modeling of heat and mass transfer in a low-temperature heat pipe, Journal of Engineering Physics and Thermophysics, Vol. 75, pp. 840-848, 2002.
- [8] B. Suman, P. Kumar, An analytical model for fluid flow and heat transfer in a micro-heat pipe of polygonal shape, International Journal of Heat and Mass Transfer, Vol. 48, No. 21, pp. 4498-4509, 2005.
- [9] Q. Su, S. Chang, M. Song, Y. Zhao, C. Dang, An experimental study on the heat transfer performance of a loop heat pipe system with ethanol-water mixture as working fluid for aircraft anti-icing, International Journal of Heat and Mass Transfer, Vol. 139, pp. 280-292, 2019.
- [10] T. Young, B. Hyun, J. Lee, J. Rhee, Numerical study of the spacecraft thermal control hardware combining solid-liquid phase change material and a heat pipe, Aerospace Science and Technology, Vol. 27, No. 1, pp. 10-16, 2013.
- [11] B. Fadhl, L. C. Wrobel, H. Jouhara, Numerical modelling of the temperature distribution in a two-phase closed thermosyphon, Applied Thermal Engineering, Vol. 60, No. 1-2, pp. 122-131, 2013.
- [12] Ansys, Ansys fluent tutorial guide, Ansys. pp. 475, 2009.
- [13] M. S. Ali, Modeling of heat transfer and flow patterns in a porous wick of a mechanically pumped loop heat pipe : Parametric study using ansys fluent, 2017.
- [14] N. Pooyoo, S. Kumar, J. Charoensuk, A. Suksangpanomrung, Numerical simulation of cylindrical heat pipe considering non-darcian transport for liquid flow inside wick and mass flow rate at liquid-vapor interface, International Journal of Heat and Mass Transfer, Vol. 70, pp. 965-978, 2014.
- [15] J. Li, G. P. Peterson, 3D heat transfer analysis in a loop heat pipe evaporator with a fully saturated wick, International Journal of Heat and Mass Transfer, Vol. 54, pp. 564-574, 2011.

[16] C. Yue, Q. Zhang, Z. Zhai, L. Ling, CFD simulation on the heat transfer and flow characteristics of a microchannel separate heat pipe under different filling ratios, Applied Thermal Engineering, Vol. 139, pp. 25-34, 2018.

[17] A. Faghri, M. Buchko, Experimental and numerical analysis of low-temperature heat pipes with multiple heatsources, Journal Heat Transfer, Vol. 113, pp. 728-734, 1991.

پی‌نوشت

-
- 1. VOF
  - 2. Mixture
  - 3. Eulerian
  - 4. Blake-Kozeny
  - 5. Brackbill
  - 6. Chaudary and Bhandari's model
  - 7. UDF (User Defined Function)
  - 8. Under relax factor